

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Kövér László

az Országgyűlés elnöke részére

Írásbeli kérdés

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (2) bekezdése alapján, figyelemmel az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésére, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 91.§-ára **írásbeli kérdést** kívánunk benyújtani **Balog Zoltán Emberi Erőforrások Minisztériumát vezető Miniszter Úr**hoz

„Miért számít egészségesebbnek ma ugyanaz az értelmi fogyatékos ember, mint korábban avagy mikor ismerik be végre, hogy nem a rokkantak állapota javul, hanem a szabályozás lett igazságtalanabb?”

címmel.

Tisztelt Miniszter Úr!

A mai jogszabályi előírások alapján egyre több értelmi fogyatékossgal élő ember kap olyan besorolást, mellyel a megállapított IQ érték miatt kiesik a megváltozott munkaképességű személyek kategóriájából, így a támogatói rendszerből is.

A komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II.14.) NEFMI rendeletben meghatározott minősítési szempontok és kategóriák alapján ma előfordulhat, hogy egy MAWI-teszt szerint IQ 60 értékkel rendelkező értelmi fogyatékossgal élő ember nem minősül megváltozott munkaképességű személynek és nem jogosult rehabilitációra sem.

Bár a szabályozásnak, az egészségi állapot és a rehabilitálhatóság foglalkoztatási szempontú vizsgálatán túl, része a rehabilitálhatóság szociális szempontú megközelítése is, az érintettek szerint az eddig elvégzett vizsgálatok tapasztalatai alapján egyértelműen kijelenthető, hogy értelmi fogyatékossgal élő emberek esetében ezen szempontokat nem érvényesítik kellő súllyal a szakértői bizottságok. Úgy tűnik, hogy minden ellenkező célkitűzés ellenére, továbbra is a személy egészségi állapota a döntő és meghatározó tényezője a felülvizsgálatok alapja és a minősítés szempontjából. A minősítés során nem egyenlő súllyal esik latba az orvosi és egyéb célú szempontok mérlegelése, azok nem alkotnak komplex, egymással összefüggő rendszert.

Az érintettek képviselői úgy látják, hogy az értelmi fogyatékossgal élő emberek esetében a minősítés szempontjából nem az egészségügyi vonatkozású tényezők a döntőek, hiszen képességeik leginkább a személyiség egészének vizsgálatával, gyógypedagógiai, pszichológia és szociális szempontok mérlegelésével határozhatók meg.

A rendeletben szereplő meghatározások és az azokhoz sorolt százalékos arányokból az következik, hogy az enyhén értelmi sérült, illetve autizmussal élő emberek nem feltétlenül minősülnek megváltozott munkaképességűnek. Ez többek között azt is jelenti, hogy ha egy munkáltató ilyen érintettet alkalmaz, akkor ő nem számít megváltozott munkaképességűnek a kötelező foglalkoztatási szint szempontjából sem. Tehát a munkáltatók nem motiváltak a kvótából kimaradó enyhén értelmi sérült, illetve autizmussal élő személyek foglalkoztatására, ami hátráltatja munkaerő-piaci integrációjukat.

Egyetértünk az érintettek képviselőivel abban is, hogy fontos lenne az intellektus IQ tartományainak módosítása, illetve az össz-szervezeti egészségkárosodáshoz tartozó IQ tartományok kibővítése annak érdekében, hogy az reálisabb képet adjon az értelmi fogyatékosokkal élő emberek állapotáról a munkavégzés szempontjából. Így nem fordulhatna elő, hogy egy IQ 60 értékkel rendelkező személy kiesik a megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszeréből. Másrészt szükséges az egyes, önellátásra, közlekedésre, tanulási képességre stb. vonatkozó szempontok módosítása.

A rokkantakat érintő új minősítési rendszer számos esetben kisebb egészségkárosodást állapít meg, mint korábban, ezzel pedig megváltozott munkaképességű személyek ezrei esnek el korábbi ellátásaiktól. A Kormány azt állítja, hogy sikeresen zajlanak a felülvizsgálatok és nem igaz, hogy szigorodtak volna feltételek. Mindezt azzal igazolják, hogy arányában kevesebb embert utasítanak el, mint korábban. Ez azonban megtévesztő hasonlítás, hiszen most azoktól veszik el az ellátásukat, akiket egyszer már felülvizsgáltak, akiknek már egyszer megállapították, hogy mekkora az egészségkárosodásuk, illetve, hogy mekkora a munkavégző képességük.

Egyre többen vannak, akiket egészségesnek nyilvánítottak, és így ellátás nélkül maradtak. Az adatok azt mutatják, hogy a korábbi évekhez képest, az elmúlt egy évben drasztikusan növekedett a soros vizsgálatokon „egészségesnek” nyilvánítottak aránya, valamint jelentősen nőtt azok aránya is, akiknél az egészségkárosodás mértéke százalékosan annyit csökkent, hogy másik kategóriába sorolták, ami azt jelenti, hogy kevesebb támogatást kap. Mindez a szaktárca rendelete miatt van, és nem azért mert ennyi embernek javulna az állapota. Ugyanis nem állapotjavulások történnek, egyszerűen a rendelet szerint ma ugyanaz az állapot kisebb egészségkárosodást jelent, mint korábban.

A nyugdíjas státuszuktól megvont rokkantak elesnek az utazási kedvezményektől, számos más kedvezménnyel együtt. Az „egészségesnek” nyilvánított, ellátás nélkül maradt rokkantak, de a rehabilitációra jogosultak is nehezebben tudnak így munkát keresni.

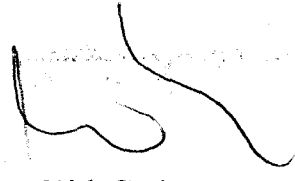
Mindezek miatt kérdezzük Miniszter Urat:

- Tervezik-e 7/2012. NEFMI rendelet 1.4. számú „A károsodás megítélésének speciális szempontjai mentális retardáció (F.70-F.79) és a pszichés fejlődés átható zavara (F.84) esetében” elnevezésű táblázat teljeskörű felülvizsgálatát és módosítását annak érdekében, hogy az értelmi fogyatékosok ne essenek el ellátásaiktól?
- Tervezik-e, hogy a vizsgálatok szakszerű lefolytatásához képzett, például gyógypedagógus szakemberek bevonását a szakértői bizottságokban, akik megfelelően tudják értékelni az értelmi fogyatékosokkal élő emberek képességeit, gyógypedagógiai, szociális és pszichológiai szempontok szerint is?
- Tervezik-e, hogy az NRSZH szakembereinek továbbképzését a fogyatékosok típusainak és a nyílt munkaerőpiac ezzel kapcsolatos követelményeinek mélyebb megismerése érdekében?
- Tervezik-e a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény módosítását annak érdekében, hogy az értelmi fogyatékosokkal illetve autizmussal élő személyek foglalkoztatása is beszámítson a kvótába?

Várjuk megtisztelő válaszát!

Budapest, 2013. május 13.

Pál Béla
országgyűlési képviselő
(MSZP)

Tóth Csaba
országgyűlési képviselő
(MSZP)